

POSAVSKA STRAŽA

Brežice

Narodno-radikalno in narodno-gospodarsko glasilo za štajersko-kranjsko Posavje.

Krško

«Posavska Straža» izhaja vsaki četrtek v tednu, datirana z dnevom prihodnje nedelje. — Naročnina za celo leto znaša dve kroni, pri večjih naročilih popust po dogovoru in se naprej plačuje. — Cena oznanil za eno stran 48 K., za pol strani 24 K., za četrt strani 12 K., za osminko strani 6 K., za šestnajstinko strani 3 K., za dvaintridesetinko strani 1.50 K.; pri večkratnem oznanilu po dogovoru.

Vse pošiljatve (pisma, dopise, nakaznice, naročila, inserate i. t. d.) je pošiljati na naslov «Posavska Straža» v Brežicah ali v Krško. — Dopisi se pošiljajo na uredništvo, naročnina in oznanila pa na upravništvo. — Rokopisi se ne vračajo. — Posamezna številka stane 10 vin.

Sijajna zmaga!

Volilna borba za državnozbornski mandat v okraju: Brežice-Sevnica-Laško je končana, zmagali smo sijajno zoper vse nasprotne peklenske sile. Pri ožji volitvi dne 23. maja oddanih je bilo 8026 glasov in od teh za kandidata slovenske kmečke zveze dr. Ivana Benkoviča 4432. Za kandidata narodno-napredne stranke pa samo 3594. Naš kandidat prodril je torej z večino 838 glasov. Nasproti prvotni volitvi poskočila je udeležba na naši strani povprečno za 15 odstotkov, na volišče prišlo je pa okroglo 75 odstotkov vseh volilcev.

Zoper nas nastopile so složno vse tri nasprotne stranke, in sicer socialni demokratje, narodno-napredna stranka in privrženci ptujskega «Štajerca» pod vodstvom osivelega barona Moscona.

Socialni demokratje so spravili na volišče vse glasove za nasprotnega kandidata Ferdinanda Roša, kateri je v zadnjem trenutku vrgel svoj «narodno-napredni» program v koš ter se baje zavezal za slučaj izvolitve v državnem zboru vstopiti v klub socialnih demokratov. To bi bil lep slovenski poslanec!

Vse ni nič pomagalo; ideja slovenske kmečke zveze, poštenost in značajnost vrlih naših kmečkih volilcev praznuje v tem trenutku zmagoslavje, kakoršnega še niso doživele posavske pokrajine na Spod. Štajerskem.

Po hribih in ravninah razlega se danes od vasi do vasi samo eden glas:

«Bog in narod!»

LISTEK.

Kmečki upor ali stara pravda.

Zgodovinska povest iz 16. stoletja. Po Avg. Šenoa.

Dalje.

— Oho! Od kod je tebe megla vrgla Svrač? zakličejo vsi.

— Kje je Ilija? povpraša prišlec in seže po vrču.

— Na oni strani v Krškem — odvrne Gušetič — dogovarja se z meščani, naj se podajo in se združijo z nami.

— Pasje vreme! Otrese se Svrač — ne čutim več niti svojih kosti.

— Kaj si pa poizvedel? — spregovori fiškal.

V tem trenutku se prikaže na pragu Ilija v spremstvu Krških meščanov čevljarja Jurija Planinca in krojača Osvalda.

— Bog z vami — bračo! Pozdravi jih Ilija. Sreča nam je mila, dobro smo se sporazumeli s krškimi meščani. Naši so. Pri-segli smo zvestobo eden drugemu in tu nam pošiljajo poštene ljudi za poroke.

— Ne mojo dušo — vdari čevljar po svojih prsih — pošten sem, izvinejo naj se mi pete, če sem nepošten, drage volje bi pa rad sešil nekaj čevljev iz gospodske kože.

— In ti Svrač si tudi prišel, nadaljuje Ilija — kakšne novice prinašaš?

— Ni se bati Uskokov, ni se bati zrinjskih konjenikov, slobodno smemo naprej.

— Dobro, — odgovarja Ilija — jutri na vse zgodaj gremo čez Savo. Kupinič, ti vodiš vojsko in s teboj gredo tudi Tur-

kovič, Fratrič, Nikola Bartolič in Grga Drvo-delič. Tisoč ljudi gre za vami, vzemite s seboj tudi pet velikih pušk in dva topa. —

— In ti vodja? vpraša Krapinič.

— Jaz korakam dalje proti Sevnici in čez gore v Pilštanj, kjer nas pričakuje Šterc. Vi se podate preko Dernova v uskočke gore, kamor pridrve z druge strani Jastrebarčani, potem pa navalite na Metliko, ki vas pričakuje. Tam se vam ni bati ničesar, ker so Žuženberčani naši. Da — Drmačić, vsedi se in napiši pismo, ki ga odnese Nožina med Uskoke. Obljubili so zvestobo, ne bodo se torej izneverili, naj pa vidijo črno na belem, da jih kličemo kot brate v naše kolo. —

Drmačić začne pisati pismo. Ilija pa odloži kožuh in sede za mizo. Od zunaj se zasliši glasen jok.

— Kaj je? Skoči vodja na noge in v sobo prileti razburjena Štajerka.

Zahtevajte in razširjajte povsod „Posavsko Stražo!“

Pozor somišljeniki!

«Slovenska kmeč. zveza»

priredi

zmagoslavje

v Narodnem Domu v Brežicah na Telovo, 30. maja 1907. pop. ob 3. uri.

Dnevni red:

Nagovor državnega poslanca
dr. Ivana Benkoviča.

Prosta zabava.

Sodeluje sl. kapelska godba.

Okrajni odbor.

Dne 30. t. m. vsi v Narodni Dom!

Cenjeni volilci!

Za zaupanje, izkazano mi od Vas dne 14. maja in še bolj 23. maja se Vam najtopljeje zahvaljujem.

Moj program poznate; tega se hočem neomahljivo držati.

Za svoje somišljenike, zlasti prijatelje, hočem iti v vsak ogenj.

Osebnosti v politiki ne poznam; deloval bom vsepovsod le za stvar.

Moji dosedanji nasprotniki najdejo pri meni vedno odprta vrata; potegoval se bom tudi za njih stvarne zahteve.

Nisem pa radi tega izvoljen, da bi deloval za o s e b n e koristi svojih sovražnikov in obrekovalcev!

Svojim sramotilcem seveda odpuščam, ker vem, da v politiki večkrat prevlada strast in laž.

Postopanje zoper politične sleparje prepuščam svoji stranki; vse ne sme ostati nekaznovano!

O mojem delovanju boste imeli priliko sami soditi.

Brežice, dne 24. maja 1907.

Dr. Ivan Benkovič,

Izid volitve.

Volilni okraj Brežice-Sevnica-Laško.

Občina	14. maja.		23. maja.	
	Dr. Benkovič	Roš	Dr. Benkovič	Roš
Artiče	225	15	251	7
Bojsno	15	13	39	33
Mostec	19	6	24	6
Gaberje	41	3	44	15
Globoko	109	7	128	46
Kapele	47	186	58	211
Loče	14	23	12	13
Mihalovec	54	1	66	—
Vel. Obrež	16	16	15	84
Pišce	96	5	138	137
Pleterje	136	25	151	22
Rigonce	11	3	10	9
Zakot	168	23	221	45
Sela	41	5	65	9
Sromlje	161	13	193	4
Videm	154	65	186	85
Bizeljsko	56	263	72	367
Anže	22	8	20	9
Armeško	10	16	11	17
Blanca	201	106	272	120
Brezje	74	5	90	—
Gorica	26	1	27	—
Planina	14	11	10	23
Raztez	36	2	35	2
Rajhenburg	30	46	60	50
Zabukovje	53	164	43	153
Senovo	75	36	79	36
Stolovnik	13	27	18	16
Golobinjek	45	16	55	15
Trbovlje I.	124	148	102	601
Trbovlje II. (Vode)	102	143	70	676
Trbovlje III. (Hrastnik)	73	324	142	427
Dol	118	30	131	34
Sv. Krištof I. (Rimske top.)	184	9	211	22
Sv. Krištof II. (Rečica)	143	15	174	28
Loka I.	162	6	177	45
Loka II. (Zidani Most)	48	13	49	162
Jurkloster	272	41	328	45
Marija Gradec	381	13	451	6
Št. Rupert	180	3	203	3
Skupaj	3759	1855	4432	3594

Novičar.

Somišljenike pozivljamo, naj nam takoj pisмено in podrobno naznanijo posamezne sleparije, obrekovanja,

laži in psovanja nasprotnikov tekom volilne borbe. Ko bode celo gradivo skupaj, odločila se bode naša stranka, kakšno stališče zavzame nasproti dogodkom tekom volilne borbe.

Volilni boj. Slov. kmečka zveza je v našem okraju priredila tekom borbe nad 50 zborovanj in volilnih shodov (18 izmed teh o binkoštnih praznikih); razposlalo se je nad 50.000 poučljivih letakov. Razdelilo se je 10.000 iztisov našega lista in «Slov. Gospodarja» več kot navadno med ljudstvo. Na naših shodih smo imeli skupaj najmanj 20.000 poslušalcev. Kandidat sam je tekom binkoštnih praznikov napravil 6 večjih volilnih shodov.

„Štajerc“ zopet ostudno napada našega velespoštovanega predstojnika okrajnega sodišča g. c. kr. dež. sod. svetnika Josipa Siterja. Ako je tistemu znanemu obrekovalcu ljubo, obrnili bodemo sulico tako, da se bo sam nanjo nasadil. Prihodnjič več o tem!

Robič, dež. odbornik in kandidat kmečke zveze je propadel; krivo poraza je primanjkanje delavnih močij v okraju in organizacije.

Otvoritev drž. zbora bo 12. junija t. l.

Najmlajši poslanec je dr. Ivan Benkovič.

Našim naročnikom! List izhaja od sedaj naprej zopet 14 dnevno in sicer vsak drugi in četrti četrtek v mesecu. Razširjajte list, pridobivajte mu novih naročnikov. — «Posavska Straža» se preseli najbrže v Brežice, koje odgovorno uredništvo prevzame državni poslanec dr. Ivan Benkovič.

Narodni svet za Štajersko. Vsled soglasnega sklepa zaupnega shoda v Mariboru dne 7. svečana 1907 se je ustanovil «Narodni svet za Štajersko», gotovo najvišja narodna naprava štajerskih Slovencev, v kateri naj sodelujejo vse obstoječe politične stranke glede važnih splošnonarodnih zadev, katere se ne tikajo njih političnega delokroga.

V prvi seji dne 20. t. m. bili so soglasno izvoljeni dr. Juro Hrašovec v Celju kot predsednik, dr. Anton Korošec v Mariboru kot tajnik in dr. Vekoslav Kukovec v Celju kot blagajnik.

V oni isti seji so se storili zelo važni sklepi glede enotnega postopanja v splošnonarodnih zadevah, glede dobave denarnih sredstev in konkretnih nalog v prid bodočnosti.

— Dobri ljudje! čujte v mojo siromaško hišico prilomastil je vaš človek, s sekuro razbil mi je skrinjo in odnesel je vse.

— Kdo je bil? zagrmil Ilija.

— Tukaj je — zakriči — pri vratih Karlovan in peha pred seboj na smrt bledega seljaka.

— Kdo si ti? — vpraša Gubec.

— Štefan Šafarič, — jeclja kmet.

— Tepec, smo-li mi Turčini, smo-li se dvignili ropat in krast. Na prvo drevo pred hišo ga obesite, da vidi vsaka razbojniška duša, kaj jo čaka!

Kmet zaihti, a za par trenutkov visi njegovo truplo na suhi veji drevesa pred županovo hišo in v tej zmešnjavi popihal je tudi Ivan Svrač brzih korakov iz županove hiše v tiho noč.

— Kje je pa Svrač! Poprašuje čez nekoliko časa Gušetič — veš-li Ilija, da je tudi

Svrač županovi ženi v Brežicah ukradel deset cekinov?

— Tudi on? Razjari se vojvoda — kje je pripeljite ga sem, tudi njega čaka ista usoda.

Zaman, Svrač je bil uže na varnem, popihal jo je brez sledu.

— Ha! ha! nasmeji se čevljar, — moder je, konopec mu smrdi.

Pismo je gotovo za Nožino — spregovori fiškal. — Kazalo bi, da ga odnese takoj.

— Dobro, naj ide! Brate Marko na noge!

Uskok skoči na noge, spravi pismo in vrže puško na rame. — Res je, med volkove me tirate, a naj bo, sila je velika in Bog bo pomagal. Pismo ponese svojim bratom, naj jim ga prečiti njih svečenik, krivda ostane pa moja, če ne zažari čez

nekaj dni po vsem Žumberku velikanski ogenj.

— Reci bratom — poučuje ga Ilija — naj se spuste iz gore v ravnino in naj pridre proti Krškem.

— Hočem! Pridem pa tudi jaz, ako Bog da, na junaški megdan. Z Bogom Ilija mili mi pobratime, cvela ti sreča na dalnjem potu. Z Bogom, mili mi bratje na veselo svidenje!

Uskok poljubi Ilijo, skoči na sedlo in jo brzo ubere proti uskočkim goram.

Kasno je že bilo po noči, utrujena vojska spava sladko, samo tam doli blizu Save bedita dva moža in se razgovarjata tajno.

— Doročič — šepeče eden — si-li ti?

— Jaz sem, kaj želiš?

— Ti odhajaš tutri v Metliko.

— Da. — Dalje prih.

Narodni svet za Štajersko se obrača na slovensko javnost z nujno prošnjo za gmotno podporo. Le takrat zamore zadosti uspešno in živahno izvrševati svojo ogromno nalogo, ako stoji na trdni gmotni podlagi.

Spominjajte se Slovenci svojega «Narodnega sveta», posebno vi slavna vodstva narodnih denarnih zavodov; ne pozabite nanj pri sklepanju letnih računov, marveč spomnite se ga z znatnim prispevkom.

Komur bje srce za narod, naj bode kateregakoli stanu ali mišljenja, naj stopi v naš krog in pošlje prispevek, majhen ali velik, kakor mu veva srce in mu dopuščajo njegove okolnosti.

Z rodoljubnim pozdravom

dr. Juro Hrašovec,
predsednik

dr. Anton Korošec, dr. Vek. Kukovec,
tajnik blagajnik.

Po svetu.

Šentjanska železnica. Z gradbo te železnice so že pričeli na več krajih, več sto delavcev ima že tu zaslužek. Ogromno orodja in drugega so že razvozili od kolodvora v Trebjem ob nameravani progi. Z razlastitvijo oblast ne bo imela dosti skrbi, ker se bo dalo vse zlepa urediti in so posestniki previdni vedoč, da dobe potom lastnih pegajanj vedno boljše cene za zemljišča, nego potom razglasitve. Šlo se bo tu glavno le, kje naj stoji kolodvor.

Moka podražena. Žitni trg naznanja dan za dnem višje cene. Prišle so že do višine, ki so primorale vse ljubljanske in okoličanske trgovce z moko, dvigniti ceno najfinejši moki št. 0 1 kg. na 34 vinarjev, oziroma 33 vinarjev izven Ljubljane.

Marijine kapljice!

Te kapljice se rabijo za vse notranje in zunanje bolezni — to je do sedaj najboljšo hišno zdravilo, ki izvrsto deluje in pomaga v mnogih boleznih. Osobito deluje izvrsto proti protinu (gihtu), reumatizmu, bodanju, trganju, glavobolu, zobobolu, prsobolu, kašlju, prehlajenju, jetrni in bubrežni bolezni, želodčni in črevesni bolezni, napihavanju, krču, zgagi, proti bljuvanju itd. Krepi živce in telo, torej neobhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Delujejo izvrstno in zanesljivo. Dobrega in ugodnega okusa, tako da jih vsak rad vzame in tudi otroci. Cena je franko na vsako pošto: 12 stekleniče 5 K, 24 stekleniče 8-60 K, 36 stekleniče 12-40 K. Manje od 12 stekleniče se ne pošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

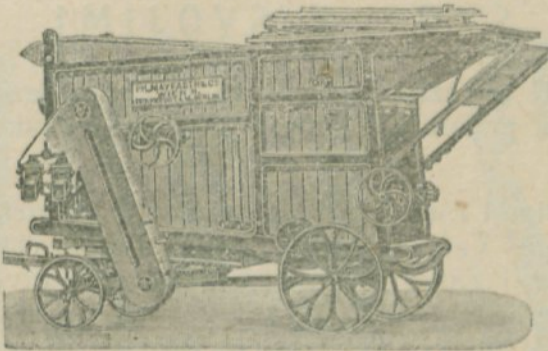
Ljekarna k zlatemu orlu,

5-10 Pakrac št. 15, Slavonija.

1050 delavcev.

Ustanovlj. l. 1872.

Pripoznano najboljši

mlatilni stroji.

Stroji za setev na novo izboljšanega sistema „Agrikola“.

Plugi iz jekla.

Brane in valjalniki.

Stroji za žetev trave, detelje in žita.

Stroji za obračanje sena in kopic.

Stiskalnice za seno in slamo, sadje in grozdje.

Hydraulične stiskalnice.

Mlini za grozdje in sadje.

Čistilnik za grozdje.

Brizgalnice za trte in sadike.

Stroji za sušenje sadja in zelenjave.

Zaloga vsakovrstnih drugih poljedelskih strojev.

Ph. Mayfarth & Co.

tvornica vsakovrstnih poljedelskih strojev.
Dunaj 2/I, Taborstrasse št. 71.

Odlikovana z več ko 500 zlatini in srebrnimi kolajnami.

Ilustrovani ceniki zastoni.

Zastopniki in prekupčevalci se iščejo. 4-10

Za Brežice se iščejo obrtniki: kolar, urar, kovač. Pričakovati imajo dober zaslužek. Prosimo za ponatis!

BOLESTNOH ZDRAVLJE. SLABOMU JAKOSTI

5-10

Pozor!

Čitaj!

Pozor!

Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, uspek siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 v., 4 steklenice 5 K 80 v. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 200 (Slavonija).

Največja zaloga koles, šivalnih in pisalnih strojev najboljše kakovosti.

Ceniki brezplačno!

Ivan Jax in sin
Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Stavbinska zadruga

„Lastni Dom“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Brežicah

kupuje svojim članom hiše, zida svojim članom hiše, posojuje svojim članom denar na menjice in zemljišča, eskomptira (prevzema v takojšnje izplačilo) terjatve svojih članov-obrtnikov.

Izposojeni denar se obrestuje s 5 1/2% do 6% in se vrača proti 1/2% do 2% amortizaciji.

Deln. družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg v Ljubljani

priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Zastopnik pivovarne v Brežicah je g. Alojzij Schweiger.

Zahtevajte povsod „Posavsko Stražo“ in naj ne manjka v nobeni gostilni ali kavarni!

Kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci! Združimo se! Sloga jači, nesloga tlači!

Podpirajmo le svoje prijatelje! Podpirajmo le slovenske trgovce, obrtnike in krčmarje!

Naši trgovci so: tvrdka Uršič & Lipej, tvrdka A. Umek, tvrdka Jos. Boecio (preje Varlec), gosp. Janko Broz, veleindustrijalec (zaloga moke), združeni pivovarni Žalec in Laški trg (založnik pive g. Al. Schweiger), g. Miško Balon, lesni trgovec (skladišče na prostoru del. pivovarne Žalec-Laški trg) vsi v Brežicah. G. Franc Gerec, veletržec v Pišecah, g. Andrej Frece, g. Martin Frece, g. Andrej Kos, g. Jože Vrečko itd., vsi na Bizeljskem. G. J. Vidmar in g. Anton Zorčič v Kapelah, g. Rozalija Novak in Franc Perger v Dobovi, g. Franc Petan v Sromljah, g. Karl Prešiček v Zdolah, g. Anton Vahčič na Vidmu.

Naši obrtniki so: svečar in medicar Maks Hierländer, brivec in lasničar Josip Holy, krojač Pavl Kovačič, sedlar Franc Kruhc, klobučar Franc Lebar, lončar in pečar Fr. Mastnak, krojač Miha Novak, sodar Franc Pipan, pek Ignacij Polanšek, mizar Franc Resnik, slikar Franc Sikošek, mehanik in umetni ključavničar, Franc Strniša, klepar Ignacij Zalokar, čevljarja Franc Veršec in Stjepan Cipek.

Naši gostilničarji so: Anton Koštomaj v «Narodnem Domu», mešarja Ivan Grobušek in Anton Klavžar, vsi v Brežicah, dalje Janez Volčanšek, Franc Zorko, Jože Mion, Anton Žerjav in Marija Kos na kolodvoru.

➔ Vse naslove izveste v „Narodnem Domu“. ➔

Podpirajte samo one trgovce, krčmarje in obrtnike, ki imajo slovenske napise!

SVOJI K SVOJIM!

Biti slovenske krvi, hodi Slovencu ponosi!

Prva in največja slovenska trgovina

v Brežicah

Uršič & Lipej

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega, špecerijskega in železnega blaga, porcelana, stekla, usnja itd. prodaja vse po najnižjih cenah in le zanesljivo dobro blago.

Velika zaloga tuzemskega in angleškega sukna, cajgov za moške in ženske obleke, volnena in platnenega blaga in vse drugo po najnižjih cenah.

Za mnogobrojni obisk se priporočata

z odličnim spoštovanjem

Uršič & Lipej.

Nova slovenska trgovina

„Pri novem svetu“

¹⁵ Jos. Boecio
v BREŽICAH (pri frančiškanski cerkvi).

Največja in najnovejša zaloga raznega manufakturnega, suknenega in volnena blaga z moškimi in ženskimi perilom, svilenih in drugih robcev, nogavic, čipk, nakita i. t. d.

Bogata zaloga špecerije, najlepša moka iz Majdičevega mlina v Celju, železnina, lita in posteklena posoda, porcelan, glaževina, cement, trstina, umetna gnojila, premog i. t. d.

Prodajam tudi vse deželne pridelke in kupujem iste po najvišjih cenah.

Izvoz jajec na debelo.

Cene strogo solidne in točna postrežba.

SV. Cirila in Metoda.

Slovenci!

spominjajte se družbe

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, knjigami, molitveniki in drugimi tiskovinami za vse urade, velika zaloga podob in okvirov, razne vrste šipe v vseh velikostih, barvah in debelosti, vsakovrstne reči za božič, papir, peresa, cvetke in različni kinč za jaslice, mične novosti v galanterijskem oddelku, igrače in vse drugo priporoča na drobno in debelo po nizki ceni

ANTON UMEK

v Brežicah in v Krškem.

Sprejema vsakovrstna naročila za „Zadružno tiskarno“ in knjigoveznicu po zmernih cenah.

POSODILNICA V BREŽICAH

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

posojuje na zemljišča in osebni kredit proti 5 $\frac{1}{2}$ % ali 6% obrestovanju;

obrestuje hranilne vloge s 4 $\frac{1}{2}$ % (štiri in pol od sto), plačuje davek od hranilnih vlog (rentni davek) sama;

uradnje vsak ponedeljek in četrtek od 8 $\frac{1}{2}$ do 12. ure dopoldne v «Narodnem Domu», I. nadstropje;

ima svoje gostilne v «Narodnem Domu» z lepim hlevom in prostornim dvoriščem ter «na Griču» na koncu novega mostu čez Savo; toči le dobra in pristna domača, izbrana vina.

Hranilne vloge sprejema od vsakogar, posojila daje le zadrugnikom.

Leta 1906 do 1. grudna je bilo prometa dva milijona tritisoč kron.

¹⁵ L. 1906 je bilo prometa 2,772.709.87 K. ODBOR.